

Ptujski tednik

Ptuj, 15. julija 1955

Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Jože Vrabl — Rokopisov ne vračamo — Tiska Mariborska tiskarna — Cena din 10 — Letna naročnina 500 din polletna 250 din

KOMENTAR

Indijsko glavno mesto je sprejelo svojega ministrskega predsednika Nehruja nadse navdušeno in svečano. Po petinadesehtih dneh potovanja po Evropi se je vrnil veliki državnik in politik, ki je z obiskom prestolnic nekaterih vzhodnoevropskih dežel pretrgal dosednjo blokovsko »osamitev« ter močno zrahljal temelje tako imenovane »železne zaves«.

Pod njegovih miroljubnih prizadevanj so svečane izjave, ki jih je podpisal skupno z najvišjimi državni obiskanimi držav. Cetudi različne po obliki, vsebujejo vendarle enotna, skupna načela, ki naj veljajo v bodočih mednarodnih odnosih. Gre za znana načela miroljubnega sožitja, ki odpravljajo dosedanje nezopornje v svetu ter najrazličnejše predsodke preteklih let o ideoloških, gospodarskih in političnih razlikah posameznih držav.

O načelih miroljubnega sožitja smo že večkrat pisali in se zaradi tega ne b. spet vračali k njim. Omenimo naj, da so se jih jell oklepali v večji ali manjši obliki predstavniki: doslej blokovsko opredeljenih držav. In prav pri tem je izredno velika zasluga Nehrujeva, ki je s svojimi obiski azijskih in evropskim državam odprl pot za zблиžanje, in tako za vedno pokopal krilalce o »nepremostljivih nasprotjih« v svetu. Skupne izjave Nehru-Cu En Laj, Nehru-Ho Ši Minh, sklepi azijsko-atlantske konference 29 držav v Bandungu in slednjic najnovejše deklaracije iz Evrope dokazujejo, kako mogočno se je utrdila ideja miroljubnega sožitja po svetu. Ta resnica nas toliko bolj veseli, ker je tudi naša država ena izmed največjih, aktivnih pobornikov takih nazorov in take prakse.

Nehrujevega potovanja ne povezujejo zastoj z ženevsko konferenco predsednikov ovd ZDA, ZSSR, Vel. Britanije in Francije, ki bo pričela 18. t. m. z delom. Cetudi se prizadeje veseliti niso dogovorile o dnevnem redu, kožne izjave njihovih odgovornih državnikov, kaj lahko pričakujemo. Nemško uprašnje naj bi bilo najvažnejše in na prvem mestu. Sledje problem evropske varnosti, splošne razorožitve, daljnega Vzhoda itd.

Državniki »velikih štirih« se zavedajo, da morajo v sedanjem obdobju nekaj storiti in tudi nekaj doseči. Svetovno javno mnenje si je močno oddahnilo, ko je na nedavnem zasedanju Generalne skupščine ob desetletnici OZN slišalo toliko miroljubnih in bodrilnih izjav od predstavnikov obeh svetovnih blokov. Sedaj seve zahteva odločilnih dejanj Evropejci, ki se zares žele mednarodnega sodelovanja in miru, opozarjajo na nerešeno nemško uprašnje, ki predstavlja brez dvoma največji kamen spotike v medevropskih odnosih. Zal se prav pri tem problemu mišljenja Moskve na eni ter Londona, Pariza in Washingtona na drugi strani močno razlikujejo.

Ne moremo trditi, da se na obeh straneh načelno ne strinjajo o potrebi nemške združitve. Sovjetska diplomacija kljub temu meni, da bi vsa zadeva morala reševati postopoma. Nemčijo naj bi združili tedaj, ko bodo s svetom vseevropske varnosti zmanjšali nevarnost pred novim spopadom in na nek način odpravili dosedanja blokovska trenja. Tako bi tudi odpravili bojazen, da bi v Nemčiji kdaj koli pozneje prišli na krnilo militaristični krogi. Zato je ne bi smeli odključiti v zahodnoevropske vojaške teorije kakor so Severnoatlantski pakt, ki predstavlja simbol blokovske politike povojnih let.

Edina pametna rešitev: vseevropski varnostni sistem, v katerem bi sodelovale vse evropske države ne glede na družbeno, gospodarsko ali politično ureditev. Veno bi vključili obe Nemčiji, Vzhodno in Zahodno, pozneje pa pošlali pot, da se združita po demokratičnih, splošnih parlamentarnih volitvah.

Zahodni kurz je precej drugačen. Nemčijo naj bi se najprej združila in se potem odločila, katerim vojaškim blokom naj se pridruži. Ker prebiva v Zahodni Nemčiji večji del prebivalstva, se veče že unaprej jasno, kako bi se večina odločila. Zato tako rešitev na sovjetski strani odločno odklanjajo.

Zahodni predlog ni enoten. Z lastnim predlogom bodo nastopili Eden, Faure in morda tudi

Pred Dnevom vstaje v Ptuiju in po okraju

V Ptuiju in po okraju so v teh dneh po organizacijah Zveze borcev narodnoosvobodilne vojne in Socialistične zveze delovnega ljudstva živahne priprave na bližnji Dan vstaje slovenskega naroda — 22. julij. Kot vsako leto, bodo tudi letos organizacije poskrbele, da bo praznovanje dneva vstaje čim bolj slovesno, kot se to spodobi za praznovanje dneva, ki je za zgodovino našega naroda toliko pomena.

Pohodi partizanskih patrolj so v teh nekaj letih postali zelo priljubljena oblika manifestacij ob juljskem spominskem Dnevu, zato bodo organizirani tudi letos. Partizanske kraje bodo letos obiskale tri patrolje, in sicer prva, ki bo šla iz Ivanjkovc, preko Ormoža. Ve-

like Nedelje, Podgorc, Cvetkovec, Gorišnice, Polensaka, Mostja, Rogoznice v Ptuiju; druga, ki bo krenila iz Zavrča in prišla v Ptuiju preko Borla, Cirkulana, Gradišča, Bukovc in Markovc in tretja, ki bo stopila na pot v Makolah, ter skozi Lešje, Doleno, Tržec, Videm, Kidričevo in Hajdino prispela v Ptuiju.

Svečan sprejem partizanskih patrolj bo v četrtek, 21. julija, ob 6. uri popoldne v Ljudskem vrtu, kamor bodo odšli na Kvedrovem trgu zbrani Ptujčani v spremstvu godbe in pevskega zbora ptujske »Svobode« ki bosta sodelovala tudi pri slavnostnem sprejemu. Ta se bo sestojal iz državne himne (godba), raporta komandirjev patrolj, govora o pomenu dneva

vstaje, nastopa pevcev in zaključnega nastopa godbe. Nato bo delegacija, ki jo bodo sestavljali člani patrolj in okrajnega odbora Zveze borcev narodnoosvobodilne vojne v Ptuiju položila vence na grobnico narodnega heroja J. Lacka in soborcev, po tem pa bo v Ljudskem vrtu ljudsko rajanje ob tabornem ognju.

Za naslednji dan, za 22. julij sam, pripravljajo organizacije izlete v bližino in daljno okolico Ptuj, predvsem v partizanske kraje.

Nedvomno se bodo letošnjega praznovanja, 22. julija, s številno udeležbo pri sprejemu patrolj, z okrašenimi okni, izobešenimi zastavami in vsem drugim, kar prispeva k svečanemu vzdušju, udeležili vsi prebivalci Ptuj in bližnje okolice, kakor se bodo krajevnih proslav s polaganjem vencev in proslavam pred spomeniki padlih borcev in talcev na podeželju udeležili številni prebivalci dotičnih predelov.

To velja posebno za kraje, skozi katere se bodo pomikale partizanske patrolje, ki bodo prirajale ob teh priložnostih kraje partizanske mitinge. Mitinge pa bodo priredili tudi po drugih krajih, kjer jih bodo povežali s kresovanjem in partizanskim rajanjem.

Nove cene so gospodarska nužnost

Po številnih razpravah, sproženih tako v pristojnih organih in v Ljudski skupščini, kakor tudi v širši javnosti, je prišlo do vskladitve cen žitaric in masti s splošno ravni cen v naši državi. Cilj umetnega vzdrževanja nizkih cen ter pridelkov je bil svoj čas zaščititi življenjski standard prebivalstva, ker je šlo za glavna živila. Čeprav je bila s tega vidika upravičena, je takšna, z gospodarskega gledišča nevdružna politika morala povzročiti vrsto nezaželenih posledic.

O tem zgovorno priča zelo visoka potrošnja žitaric, ki je med največjimi na svetu, saj doseže nad 200 kg na enega prebivalca letno. Isto velja tudi za maščobe. Takšna sestava prehrane, ki je v škodo ostalim živilom, je neugodna tako za prebivalstvo, kakor tudi za vse gospodarstvo, ki se mora spričo nezadostnega domačega pridelka večinoma usmeriti na uvoz, in to spet v škodo proizvedov za široko potrošnjo, kakor tudi surovin, katerih povečani uvoz bi omogočil znatno večjo proizvodnjo, s tem pa tudi potrošnjo industrijskega blaga.

Nizke cene žitaric in masti so bile po druge strani eden izmed pomembnejših vzrokov ne samo relativnega, marveč tudi absolutnega nazadovanja v pridelovanju žitaric in maščob. Čeprav

gre tu za zaostajanje celotne kmetijske proizvodnje, ki ga ni moč kratko malo izključno zreducirati na problem cen, čeprav je bilo dosedanje nesorazmerje med cenami teh in ostalih kmetijskih pridelkov eden izmed bistvenih elementov nezadostne zainteresiranosti pridelovalcev žita in maščob, da bi povečali tržne presečke.

Neskladje med čedalje večjimi potrebami prebivalstva po živilih in zastoj v pridelovanju letih bi privedel v povojnem obdobju industrializacije in splošnih gospodarskih naporov dežele do znatnega zvišanja njihovih cen in s tem tudi do ogrožanja življenjskega standarda prebivalstva. Toda doslej je bil potrošnik zaščitjen z umetnim vzdrževanjem nizkih cen teh pridelkov, kar je terjalo zelo velik uvoz, kakor tudi razne druge izvenogospodarske ukrepe. Toda tega cilja ni bilo moč dolgo časa uresničevati, ne da bi hkrati povzročili tudi vrsto motenj tako na področju potrošnje kot v proizvodnji. Zadržuje, če pripomnimo, da so, denimo, klavnice, ki so, da bi ohranili nizke cene, dobivale regresne od države, vse bolj opuščale pridelovanje masti, spričo česar je potrošnja v naši državi postajala še bolj odvisna od uvoza. Sedanji prehod na realne cene ter pridelkov dejansko pomeni normalen in nujen ukrep, da bi življenjski standard delovnega prebivalstva postavili na zdravo gospodarsko podlago, brez državne intervencije takšne vrste, ki samo lahko negativno vpliva na proizvodnjo in ki ohranja sestavo prehrane prebivalstva na primitivni ravni, če jo primerjamo z ostalimi deželami.

Prehod na nove cene, ki je tako velikega pomena za domači trg in za proizvodnjo, ne bo povzročil nikakih večjih motenj v družinskih proračunih. Zvišanje plač, pokojnin, invalidnin in ostroških doklad bo v glavnem kompenziralo povečanje življenjskih stroškov spričo zvišanja cen. Ta povišanja je bila določena na podlagi povprečne podražitve stroškov za prehrano, tako da je to dvoje v skladu, medtem ko bo podražitev četudi samo pri izdatkih za tobakne izdelke in pri zvišanju tarif v potniškem prometu, kjer niti ne gre za tako bistvene elemente življenjskega standarda. Seveda mislimo pri tem na povprečno doplačilo in zato je jasno, da bo v raznih družinah prišlo tudi do določenih odklonov od tega povprečja.

Vse te razlike, če bo kje do njih prišlo, so brezpomembne, če jih primerjamo s pozitivnimi sadovi, ki jih je treba pričakovati na trgu, in kar je zdaj za nas najpomembnejše — v proizvodnji. V tem tudi je bistvo novih cen. Življenjski standard mora namreč samo posredno biti odvisen od takšne ali drugačne politike cen. Konec koncev pa je njegovo izboljšanje pogojno vezano na takšno politiko, ki izboljšuje proizvodnjo in stabilizira trg. M. B. Po Lj. pr.

Zahvala Eisenhowerja za poslano čestitko

Beograd, 13. julija (Tanjug). Predsednik republike Tito je prejel od predsednika ZDA Eisenhowerja brzojavko, v kateri se mu zahvaljuje za čestitke ob državnem prazniku ZDA.

Razpis

Komisija za razpis direktorjev pri LOMO v Ptuiju razpisuje na osnovi določila čl. 90 Uredbe o ustanavljanju podjetij v obrotu (Ur. l. FLRJ št. 51/53) mesto direktorja Trgovsko obrtno in proizvodnega podjetja Kmetijskih zadrug okraja Ptuj »Mesnine« v Ptuiju.

Pogoji: visoko kvalificirani delavec mesarsko-prekizovalna stroke z 10-letno prakso.

Pravilno kolkovane prasne z osebnima in strokovnim Evlije-napisom ter kiz demarke dokazil je vložiti pri LOMO v Ptuiju najkasneje do 1. 8. 1955.

'Pletarna' v Ptuiju

je dala zgled, kako pomagati oddaljenim krajem

Gornje Haloze so črpale doslej pretežni del svojih dohodkov iz gozdarstva in živinoreje. Daleč od železniških zvez ta predel trenutno nima predpogojev za pomembnejšo industrijsko dejavnost. Razen tega bi prišel v poštev pri industrijski predelavi edino les, katerega pa je, kakor vemo, vsled neekonomičnega izkoriščanja v preteklosti, vedno manj.

Ne glede na vse to, pa številno prebivalstva narašča tudi v teh oddaljenih predelih. Na. rodnj dohodek je iz gornjih vzrokov začel padati, na dnevni red je prišlo vprašanje protikuropov. Med gospodarstveniki v ptujskem okraju se je večkrat razpravljalo o ukrepih, ki bi jih bilo podvzeti za rešitev tega vprašanja. Med ptujskimi podjetji je »Pletarna« tista, ki se je zadeve lotila konkretno.

V Dobrini pri Zalah je kmetijsko posestvo, katerega je doslej hasnovala kmetijska zadruga Zetale tako, da je gojila živino. Pri tej panogi kmetijstva pa, razumljivo, ne pride do zaposlitve večje število delovne sile. Glavni problem zaposlitve prebivalstva Zetal pa je ravno v zaposlitvi ženske delovne sile, ker se moški le laže zaposli pri delih v gozdovih, kamnolomih in industriji, ki je od teh krajev precej oddaljena. Zato se je na pobudo ljudskega poslanc za ta predel, tovariša Tramska odločila obrtna zadruga »Pletarna« v Ptuiju prevzeti to posestvo v svojo upravo, urediti na njem nasade žlahtne vrbe ter tako ustvari surovinsko bazo za pletarstvo, ki bi naj kot nova gospodarska panoga na tem področju skrbelo za zaposlitev odvisne ženske delovne sile.

Ze letos spomladi je bilo zasajenih 3 ha z žlahtno vrbo, s 1. aprilom t. l. pa se je začelo s poučevanjem deklet v pletarstvu v trenutno zaslinih prostorih.

»Pletarna« je dala na razpolago mojstra, ki vodi ta njen obrat. Danes plete že osem deklet, to število pa se bo s časom povečalo na okroglo 50, seveda s predpogojem, da se bodo lahko zanemarjeni objekti na posestvu primerno adaptirali za delavnice.

Ze sedaj dovažajo ves potreben material iz Ptuj. S časom pa bo vsa površina posestva zasejana z vrbo in žetalski obrat »Pletarna« bo glede surovin ne odvisen. Glede obrata v Zetalah je treba omeniti se to, da je v bližini tovarna stekla »Straža« pri Rogatcu. Ta dobavlja »Pletarna« steklene izdelke v opletanje in jih potem izvažajo v Levant. Odslej bo, seveda postopoma, kakor se bo večal obrat v Zetalah, opravljalo opletanje balonov za izvoz v Dobrini.

Američani. Toda prav vsi izhajajo s stališč dveh blokov in težje, da Severnoatlantskega pakta ne bodo žrtvovali za kakršno koli »sovjetsko popušcanje pri drugih vprašanjih. Če torej ne bo dovolj dobre volje in popustljivosti na obeh straneh, si le s težavo predstavljamo kakršen koli odpljiv uspeh ženevskih razgovorov.

85 let v boju z ognjem

PTUJSKI GASILCI SO PRAZNOVALI OBLETNICO OBSTOJA DRUŠTVA — 200 MILIJONOV DINARJEV ŠKODE PREPREČENO — POSLOPJE LOMO »GORI«

Kadar začne tuliti sirena, naj bo podnevi ali ponoči, so ptujski gasilci na svojem mestu. Njihov avtomobil odbrzi na kraj požara. Danes imta Prostopoljno gasilsko društvo v Ptuiju modernj gasilski voz z rezervoarjem in tudi ostalo sodobno gasilsko opremo. Leta 1870 so imeli le vedra in ročno brizgalno...

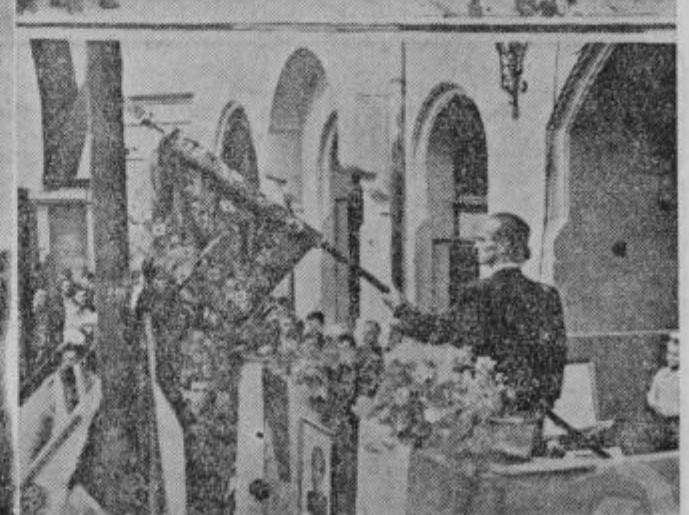
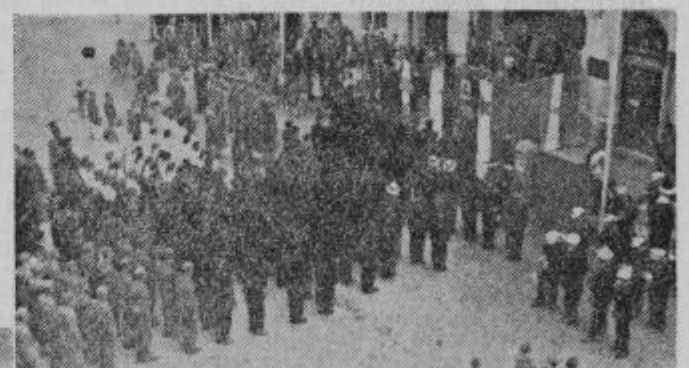
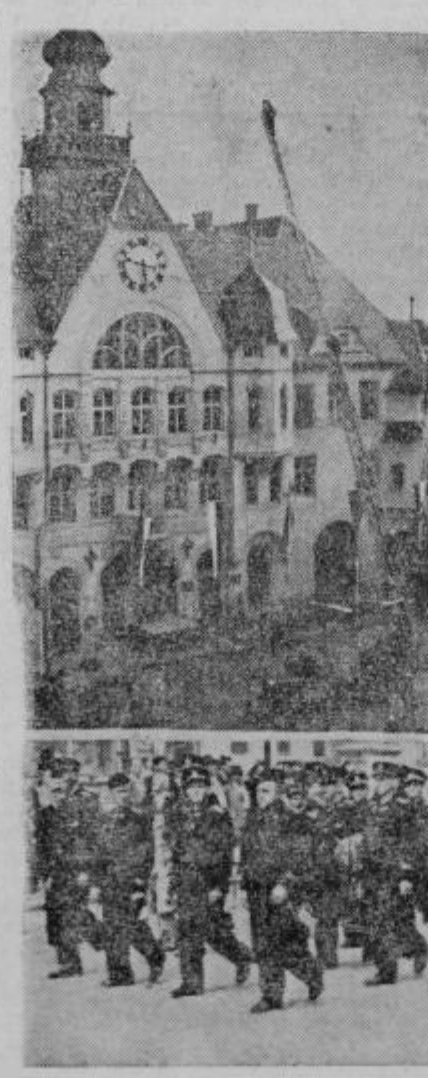
Minulo nedeljo so gasilci proslavili 85-letnico obstoja društva v Ptuiju pod pokroviteljstvom predsednika LOMO tovariša Janka Vogrinca. Ob slovesnostih na Kvedrovem trgu so bili na tribuni zbrani predstavniki ljudske oblasti, JLA, republiške gasilske zveze, zastopniki gasilcev iz Maribora in Ljutomerja ter drugi. Zbrane gasilce je prvi pozdravil tovariš Vogrinec in jim čestital k obletnici plodnega delovanja. Za njim je govoril predsednik okrajne gasilske zveze tovariš Mirko Ogorelec.

Zal ni skupnih podatkov o delu ptujskega gasilstva v 85 letih obstoja, vsekakor pa je bilo to delo plodno in požrtvovalno. Poseben razmah so gasilska društva v okraju doživela po osvoboditvi. V ptujskem okraju se število PGD naglo večja. Od nekdanjih 36 se je število društev dvignilo na 66. Pred vojno je bilo 1370 članov, danes jih je 3725. Od osvoboditve dalje so ta društva sodelovala pri gašenju 139 požarov in obvarovala okrog 200 milijonov dinarjev ljudskega premoženja. Pri vseh

večjih požarih pa je sodelovalo tudi ptujsko gasilsko društvo.

Ob 11. uri je tovariš Janko Vogrinec razvil gasilski prapor, nakar so bila podeljena gasilska priznanja zaslužnim članom. Gasilsko priznanje prve stopnje je dobil tovariš Franc Vidmar, prvi slovenski predsednik PGD Ptuj, nato Ivan Grasl in Stanko Prejac. Gasilsko priznanje druge stopnje pa so dobili: Ivan Bajgot, Ivan Vidmar, Ferdo Rakuša, Ivan Stanta, Maks Toplak, Janez Rob in Alojz Vrablč.

Po končanih svečanostih na



Oglodane krompirjeve rastline pričajo in obtožujejo

Ing. Egon Zoro.

Vsaka lahkornost in nemarnost pri zatiranju krompirjevca pomeni nevarno igro. O tem so se letos že prepričali številni pridelovalci krompirja, ki so v preteklih letih zanemarljivo pozivali na boj proti krompirjevcu.

Vrsto let že pripovedujemo in prepričujemo, da je boj proti krompirjevcu potreben in nujen, ker ni v nevarnosti samo enoletni pridelek, temveč pridelek vseh bodočih let. Sicer se je nekaj podvzelo, začelo se je ukrepati proti škodljivcu, vendar vse to ni imelo pravega učinka. Hrošč ni zatrt, temveč nasprotno, vsak dan ga je več in iz leta v leto so večje površine okužene z njim. Priznati je treba, da je takega stanja v veliki meri kriva malomarnost.

Hrošč se širi zelo hitro. Ko se dovolj nažre, se zabubi in prihodnjo pomlad začne ponovno in še v dosti večjem številu napadati krompirjeve rastline. To nam pričajo do reber oglodane krompirjeve rastline, ki jih najdemo na pretek tudi v našem okraju. Mislim, da je

sedaj res zadnji trenutek, ko se je treba zavedeti nevarnosti. Seveda na močno okuž. parcelah z obiranjem ne bomo ničesar dosegli. V takih primerih je potrebno zatiranje s kemičnimi sredstvi. Kdor si bo hotel ohraniti krompir bo moral — kakor vinogradnik svoj trs — nasad škropiti ali prašiti. To je dodaten tudi zaradi sosednjih nasadov, če mu že ni mar lastnega!

Pridelovalci krompirja imajo letos na razpolago odlično sredstvo proti krompirjevcu, ki istočasno tudi preprečuje krompir-

jevo plesen. To je bakreni lindane, ki ga je treba okrog 20 kg na hektar krompirjevega nasada; lahko pa ga škropijo tudi s svinčnim arzenatom, ki je tudi uspešno sredstvo proti krompirjevcu.

Krompirjevec se je vgnezdil tudi že v vrtove! Zato opozarjam gospodinjice, da pregledajo svoje nasade krompirja in paradižnika! Kmetijske zadruge in kmetovalce pa opozarjam na resnost nevarnosti pred kolordarjem, sicer jih bo glava bolela dolga prihodnja leta!

Rudnik „Sega“ se modernizira

Premogovnik „Sega“ pri Makolah je v kratkem času svojega obstoja postal pomembno gospodarsko podjetje. Kvaliteten premog, ki ga kopijejo v tem premogovniku je postal neobhodno potreben material številnih industrijskih podjetij in kovačev.

Kot povsod so tudi v tem premogovniku začeli dokaj pri-

mitivno, kramp in lopata sta bila edina mehanizacija. Glede letošnje mlačeve je sklenjeno in s tem so bili seznanjeni na svojem posvetovanju tudi mlatičarji, da se bo opravljala ob naslednjih pogojih:

Delavik svet premogovnika je v pogledu upravljanja dokaj aktiven.

Kako bo letos organizirana mlačeve?



Zetev je pred vrati in kmalu bodo zabrnele mlatičnice. Glede letošnje mlačeve je sklenjeno in s tem so bili seznanjeni na svojem posvetovanju tudi mlatičarji, da se bo opravljala ob naslednjih pogojih:

1. obvezna je mlatičniška mera 8 odstotkov;
2. vsak mlatičar mora imeti obrtno dovoljenje;
3. mlatičar ne odvaja mere od lastnega žita;
4. o mlačvi je treba voditi

mlatičniško knjigo in natančno vpisovati podatke o lastniku in količinah omlačnega žita; 5. mlatičar mora biti več svojega dela in vesten pri delu; 6. pogonski stroji in mlatičnice morajo biti brezhibne; 7. vsak pri mlačvi zaposlen delavec mora biti socialno zavarovan.

Ne da bi izpolnil vse te pogoje ne bo mogel mlatiči nobeden mlatičar, naj bo združni ali privatni. Kontrola, ki bo spremljala mlačeve, bo vsako nepravilnost prijavila v kaznovanje. Mlatičarje posebej opozarjamo na pred nekaj dnevi objavljeno uredbo o spremembah in dopolnitvah uredbe o prometu z žitaricami, objavljeno tudi v Slovenskem poročevalcu 12. julija t. l.

Novi

obrotni strokovnjaki

V dneh 8., 9. in 11. julija tega leta so bili pri obrtni zbornici v Ptuj pomočniški izpitij vajencev raznih obrtnih strokovnjakov opravilo 27 kandidatov, ki so pokazali povprečno znanje: mlazarji — dobro, kolarji — dobro, krojači — prav dobro, šivilje — prav dobro, čevljarji — odlično, kovači — dobro, ključničarji — dobro, kleparji — prav dobro, avtomehaniki — prav dobro.

Ob zaključku izpitov je novim obrtnim pomočnikom predsednik izpitne komisije in Obrtne zbornice v Ptuj tov. Ogorelec čestitaj k doseženim uspehom ter jih opomnil, da v opravljenim pomočniškim izpitu ni končano strokovno izobraževanje, ampak da v obrti to traja tako dolgo, kakor obrtnik dolgo v njej dela.

Posebne pohvale je bil deležen tov. Ciril Mohorko, čevljar, ki je izpit opravil z odličnim uspehom. Zbornica je odličnjaka nagradila s knjižno nagrado.

Osnovne organizacije ZKS se pripravljajo za komunsko konferenco

Na konferenci 23. t. m. bo izvoljen komunski komite ZKS

Minul ponedeljek so se sestali sekretarji osnovnih organizacij ZK pujske komunne. Na sestanku je bilo sklenjeno, da

bo v soboto, 23. julija, sklicana konferenca ZKS na področju ptujске komunne, na kateri bodo izvolili komunski komite. Predhodno se bodo sestale vse osnovne organizacije, ki bodo iz svoje srede izvolile delegate za to konferenco. Na teh sestankih se bodo komunisti pomenili tudi o delu svojih osnovnih organizacij. Sekretarji bodo podali poročila o sodelovanju komunistov v družbenih organizacijah, društvih in na drugih področjih, kjer se le-ti udeležujejo. Razen tega se bodo pogovorili tudi o pomenu novih uredb in odlokov Zveznega izvršnega sveta. D. L.

Iz Cirkovec

Obnova šolskega poslopja v Cirkovcih je slaba reklama za podjetje, ki je obnovilo opravilo. Oplesk je začel odpadati že v letu 1953, čeprav je dogovorjen poročevan rok 30. 9. 1955.

Uprava šole v Cirkovcih je od podjetja zahtevala, da popravi zaradi slabe izvedbe nastale posledice med počitnicami, da ne bi bil moten redni pouk po prčetu kovnega šolskega leta.

TUJI JEZIKI

Neznani novinar je vprašal slavnega umetnika, koliko jezikov govori.

Umetnik je odgovoril: »Če govorim z lepo žensko govorim franco-ki, če gre za bovarje, govorim angleški, če hočem koga zastrašiti govorim nemški, kadar pa se pri britju urečem, uporabim materin jezik.«

Več uvidevnosti proti zdravstvenemu kadru!

Kakor skoraj povsod po Sloveniji, primanjkuje tudi na področju ptujске okraja večje število zdravstvenih delavcev. To pomanjkanje se čuti posebno v haloških predelih. Znano je, da je v haloških predelih še vedno velik odstotek porodov brez strokovne babiške pomoči, kar ima za posledico znatno povečan odstotek umrljivosti dojenčkov kakor je ta običajen pri porodih z babiško pomočjo. Človek bi pričakoval, da bodo ravno v teh krajih srečni, če bo prišla babica, da bi pomagala njihovim porodnicam. Toda največkrat se dogaja prav nasprotno. Ko je okrajni svet za zdravstvo in socialno politiko v Ptuj napotil babico, ki je pravkar prišla iz šole v Ljubljani v Makole, se je ta nekaj časa zaman trudila

naйти stanovanje, ker ji nihče ni šel v tem pogledu na roko. Podobni usodi sta doživeli babici tudi v Podlehniku in v Zavrču, kjer niti občina niti organizacije niso uvidele potrebe nuditi zdravstvenemu delavcu minimuma tistega, kar bi po vsej logiki človek pričakoval. Kako naj tak zdravstveni delavec prime za delo, ki ga je kot znano prav v teh predelih na pretek, če pomislimo samo na hig.enske razmere in na preventivo sploh. Babica v Podlehniku mora plačevati vsak dan za sobo 50 dn, torej za noč, da lahko prespi. Prostor oz. sobico, ki bi jo naj dobila, pa so zasedli s pisalno mizo, za katero nikdo ne sed. Babica pa je iz Zavrča sploh odšla, saj je v Sloveniji dovolj krajev, kjer z odprtimi rokami sprejemajo zdravstvene delavce. ki hočejo delati na njihovem področju, ter jim nudijo vse kar premorejo.

Na podeželju, posebno v haloških predelih ni take stanovanjske stiske da bi ne bilo mogoče najti sobice za tako potrebna zdravstvena delavca, kakor je to primer ravno v Haložah. Torej, občinski ljudski odbori, odbor organizacij, več uvidevnosti proti prepotrebni zdravstvenemu kadru!

Sklep Sveta za gospodarstvo pri OLO Ptuj glede inventarja združnih trgovskih poslovalnic

Svet za gospodarstvo pri OLO Ptuj je pred nedavnim razpravljal o inventarju, ki ga uporabljajo kmetijske zadruge v svojih trgovskih poslovalnicah in gostinjskih obratih, ki pa ni njihova last. Glede tega je bil sprejet sklep, da naj ta inventar v treh letih odkupi ali pa s nabavijo novega. Dolež so ga namreč, kar ni bil tako redek primer, že večkrat preplačale z visoko najemnino, ki so jo morale plačevati.

Nekaj o listnih ušeh

Kakšno škodo povzročajo uši?

Mnogi podcenjujejo škodo, ki jo povzročajo uši na rastlinah in pri živalih, ker bi jih sicer redno zatirali. Škoda, povzročena po ušeh je direktna in posredna. Direktno škodo povzročajo s tem, da slabijo rastlino z izsesavanjem soka, zvijanjem listov ki se predčasno posušijo. Posredno škodo pa povzročajo rastlinam živalim in človeku: prenašanjem raznih bolezni. Ko setajo sok rastline in kri živalim, ki bolujejo za kako boleznijo, jo prenesejo drugam, ko se preselijo na zdravo. Zato je potrebno, da redno zatiramo vse vrste uš, kjerkoli se pojavijo.

Kaj so uši in kako jih opazimo?

Uši je več vrst. Ločimo jih po barvi in po rastlinah, kjer največ škodijo, prav tako po vrstah živali kjer se najraje zareda. Uš spada v vrsto živalic, ki se spomlad izvali iz zimkega jajčeca, ki ga je oplojena samica položila na primeren kraj že jeseni. Mlada samica kot žive uši brez oploditve v poletju do visoke poletne vročine. Protij jeseni dobijo nekatere samice podgotovimi pogoji krila, da se laže selijo na nova sončna mesta in nadaljujejo svojo kvarno delo ali pa se preselijo na rastline, kjer prezimijo.

Uš ima dolge tipalnice, kljunec za sesanje je vzraste iz podprsa, da pripravneje sesa sok. Iz zadka se jim izceja sladki izcedek (medena rosa) ki vabi mravlje in glivične bolezni (sajavost na silvi in dr.). Mravlje prenašajo listne uši z izmozganega dela rastline na sočnega zato, da jim uši dajejo več sladkega izcedka. Grobo povedano je uš majzne kravica mravljam. Zato najdemo listne uši povsod tam, kjer lezejo mravlje.

Kjer zapazimo zgrbančene liste rastline in zaostale poganjke, najdemo navadno uši v raznih barvah. Na jablanah in hruskah najdemo zeleno jablanovo uš, na češnjah najdemo črno češnjevo uš, na breskvah medeno uš, na fižolu bobu, pesl, maku najdemo črno fižolovo uš, tako imajo svojo vrsto uši tudi ostale vrtnine: lepotični grmi (vrtnice) in celo tudi pleveli (osati) itd.

Kako zatiramo uši? Vrsta uš, ki prezimi na svoji rastlini, ki jo med vegetacijo izsesava in uničuje, se zatira z žimkami škropiljem, ki zatiramo tudi druge škodljivce. Š škropiljem proti kaparjem uničimo tudi zimka jajčeca listnih uš.

Ono vrsto uš, ki ne prezimi na svoji rastlini preko zime in nima v mskih jajčec na njej, pa zatiramo v poletju tako, kot na rastlinah, ki niso bila zadostno škropljena v zimi.

Bojba proti listnim ušem med rastjo rastline se mora pričeti zgodaj spomladi, ko smo opazili prve. Z borbo nadaljujemo vse poletje do pozne jeseni: sicer uničijo liste in mladičce rastline tako močno, da ne dajo nikakega prirastka. Mnogo rastlin propade popolnoma.

Katera sredstva uporabljamo sedaj za zatiranje uš?

Uši uničimo s praški in škropilji: bolhačev prah, piretrinski ekstrakt in 0.2 % mazavega mila, Dufourova brozga (1 kg bolhačevega prahu in 2 kg mazavega mila) na 100 litrov vode, surovi nikotin 0.10 %, nikotinski sulfat 0.30 %, nikopen 0.12 %, nikotin 3 %, sulfen 1 %, poksin 1 %, tobačni izvleček 2 % in 1 % mazavega mila, vegetan 1 % itd.

Vsa navedena sredstva so dobra le, ako jih uporabljamo večkrat.

krat na leto, brž ko uši opazimo in jih temeljito opramo ali poškopimo. Uši zločajo sladka, mastno tekočino, ki preprečuje močnejše škropilje. Ker se držijo listne uši spodnjih strani listov, moramo škropiti ali prašiti pod listi. Daljše vejice pa enostavno upognemo in pomočimo v posodo s škropivom.

Priporočamo, da pregledate mlade sadovnjake predvsem letos in lani posajena drevesa in jih zaščitite pred propadanjem. Škoda, ki jo povzročijo listne uši, je velika. Drevesa propadajo zaradi zmanjšane delovne površine (pljuč in zelodca drevesa). Mnogo sadnih dreves propade po škodi, ki jih povzročijo listne uši, starejša drevesa slabo rodijo in predčasno starijo.

Enako škodo opazimo na vrtnih in poljskih rastlinah. Cvetlice-lončnice z uspehom branimo pred ušmi s pepelom cigar. Pri rab: navedenih sredstev jemljimo 1/4 jakosti, ki so potrebne za sadno drevje in poljske rastline. Nekatero listno uš: ne prezimi jo na isti rastlini oziroma ne odlaga oplojena samica zimskih jajčec tam, kjer preko poletja. Tako je na primer znano, da se seli črna fižolova listna uš avgusta na grm »kozja pogačica«, med poletjem pa se preseli na vrt in polje.

Siva breskova listna uš prezimi sicer v bližini brsta na (Nadaljevanje na 4. strani)

Res je bil smešen, ko je stal v perilu tako pred nami in ko ni mogel razumeti, da nima več orožja. Zdal se je spoznal, da menda res ne ve za partizane. Toda časa za razlaganje ni bilo. Nemški policisti bi se lahko vsak čas vrnili, mi pa smo nameravali še zažgati motorno kolo. Hitro smo nadaljevali. Medtem ko sta dva pobrala uniformo in vojaški plašč, smo ostali že potiskali z dvo-rišča motor na sredo ceste. Potem smo nanosili še stame. Vojak nam je, samo v perilu uslužno razlagal, kako naj izlijemo bencin, da bo vozilo čim preje zagorelo. Le Janušu ni šlo naše početje v glavo. Taka mašina! DKW 500 ccm! Na vsak način se je hotel malo popeljati. Toda nismo mu privoščili tega veselja. Temo je preklala svetloba plamenov, ki so v trenutku zajeli slamo in motor, se dvignili visoko proti nebu in ozarjali majhno skupino mladih ljudi, katerim so sijali obrzi od zadovoljstva ob misli, da so okupatorju zagodili komaj pol ure za tem, ko so jih iskali policisti v isti vasi. Januš pa je še vedno skimal z glavo.

Pri ognju smo tudi preiskovali pištolo. Brezhibno je delovala. Cgjenj je naglo pojemal in kup cvitega žlezca je ostal o vozila vermahtovega kurirja.

Iz Ormoža

V nedeljo, 10. t. m., so bile nadomestne volitve v ljudski odbor mestne občine Ormož. Kandidati, ki so bili na zboru volivcev postavljeni, so bili: tov. Zlatko Kovačič, učitelj v Ptuj; tov. Marijan Horvat, kmetovalec iz Ormoža, in tov. Blaž Grešak, vrtnar v Ormožu. Volitev se je udeležilo 595 volivcev ali 75 odst. od vpisanih volivcev. Največ glasov je dobil tov. Zlatko Kovačič, in sicer 284, Marijan Horvat 130 in Blaž Grešak 181. Volitve so potekale v dobrem razpoloženju volivcev.

Dne 12. t. m. je zasedala posebna komisija iniciativnega odbora občine Ormož za izdelavo statuta bodoče občine. Komisija je izvoljena iz predstavnikov sedanjih občinskih ljudskih odborov, ki se vključijo v bodoči občinski ljudski odbor Ormož. Komisija je na svojem prvem sestanku obravnavala tisti del statuta, ki govori o organih oblasti. Tako je prišlo do več predlogov, da bi imel bodoči odbor čim več svetov in bo s tem omogočena čim večja udeležba državljanov pri upravljanju. Posebno zanimiva je bila diskusija o območjih volivnih enot, za katere se bodo sklicevali zbori volivcev.

Določeno je tudi da se bodo do 25. t. m. sestali sedanji ljudski odbori občin in izvolili svoje predstavnike v bodoči občinski ljudski odbor Ormož.

V Ormožu je zagorelo 13 fluorescentnih luči, ki so montirane za javno razsvetljavo. Skupna vrednost teh luči znaša 930.000 dinarjev. Sredstva za javno razsvetljavo je prispeval delno LOMO Ormož in podjetja. Tako je sporazumno med LO in podjetji bilo rešeno vprašanje javne razsvetljave, ki je bilo nujno, ker dosedanja razsvetljava ni odgovarjala svojemu namenu.

15. t. m. bo v Zivnorejskem domu v Ormožu tečaj za napredne živinorejce, na katerem bo predaval veterinar tovariš Franc Irgl iz Ormoža. Enodnevní tečaj je organiziran na pobudo DOZ Maribor, ki bo na tečaju razdelil veterinarske pripomočke v vrednosti 80.000 din. Pripomočke bodo dobili napredni živinorejci, iz vsega živinorejskega rajona Ormož. DOZ Maribor pomaga z veterinarskimi pripomočki za preventivno službo zato ker je skoraj vsa živina tega okoliša zavarovana kolektivno preko kmetijskih združug. Z. M.

vi. Ob taki situaciji seveda nismo mogli dolgo ostati, bilo jih je namreč dvajset, pa tudi Mirko se je bal. Kljub temu pa nam je še povedal, da prenočuje v vasi nemški vojak — kurir, ki se je pripeljal z mo.

PRED DNEVOM VSTAJE

JOŽKO GOLOB:

AKCIJA V PACINJU

torjem s fronte na Madžarskem in da je oborožen s »pancerko«. Takoj smo napravili načrt. Tobias nam bo pokazal hišo, v kateri je kurir, mi pa jo bomo obkolili in zdrežali kurirja iz postelje. Kmetija ni bila daleč od križišča pri Tobiasu in Mirkova naloga je bila kmalu opravljena. Poslali smo ga domov, sami pa stopili do hiše. V kuhinji je bila še luč in ker vrata niso bila zaklenjena, smo lahko naglo in brez hrupa vstopili. Toliko, da so se zaključili naši koraki pred kuhinjo in že smo naperili oržje. Toda v kuhinji je bil le gospodar. Kaj hitro je razumel, koga lačemo. »Tam, v sobi spi,« je rekel. »Pa orožje!«

Kar z očmi je pokazal proti stolu. Tam je visel vojaški pas s torbico in »pancerko«. Pobrali smo orožje in vstopili v sobo. Na postelji je spal nemški vojak, ki se mu menda še sanjalo ni da bi ga mogli kakšni

»banditi« motiti v globokem snu sredj varnega rajha. Večkrat smo ga morali stresti, preden je odprl oči. »Kaj pa je?« je vprašal zaspno. »Partizani so tu!« »Kakšni partizani?« Ni se nam ljubilo razlagati, kaj so to partizani. Le z roko smo potrepil po njegovem opasaču, ki sem ga nosil že opasnega s pištolo vred vrh svojega. Tedaj je skočil iz postelje in stekel v kuhinjo da bi ugotovil, če sem imel za pasom njegovo pištolo. Hitro je prišel nazaj precej poparjen. »Pištolo mi boste dali nazaj?« To je izzvenelo tako naivno da smo se vsi hkrati zasmejali.

V četrti izmeni so se izkaza imadinci iz Grajene

Mladinci IV izmene, ki so štirinajst dni taborili v Lovrencu na Dravskem polju pod platnemi domovi so se vrnili na svoje domove. V tej izmeni so bili mladi fantje iz občin Lovrenc, Cirkovce, Zetale, Podlehnik, Grajena in del Ptuja.

V času taborjenja so dosegli prav dobre in odlične uspehe. Ta izmena je v mnogih primerih prekosila III izmeno in dokazala zredno vneto za učenje. V prostem času sem na vsakem koraku srečeval mlade fante z zvskom v rokah pri marljivem učenju. Da bi dosegli še več, so mladinci iz občine Grajena napovedali desetdnevno tekmovanje v počastitev 22. julija — Dneva vstaje slovenskega naroda. Zanimala se je medsebojna borba za uspehe in zmago občine Mladinci vsake občine so v celoti pokazali enotnost svojih vrst in se

enotno borili za zmago v tekmovanju. Le redki so bili, ki se niso odzvali dolžnosti do svojih sotovaršev v tekmovanju. Ob zaključku tekmovanja je bilo težko zbrati zmagovalca. Prvo mesto zmagovalca IV izmene so si priborili mladinci občine GRAJENA, ki so enotno izvršili vse točke tekmovanja. Vsi mladinci so se vključili v mladinsko organizacijo, naročili časopise, formirali strelsko družino krožek mladih kmetovalcev razpravljajo pa tudi o možnosti ustanovitve TVD »Partizana« v Grajeni. Zanimaj se uvrščajo občine Cirkovce, Zetale, Podlehnik in Lovrenc.

Pred zaključkom je bil prirejen svečan večer v počastitev sprejema mladincev v mladinsko organizacijo. Ob tabornem ognju, kjer so bili zbrani vsi mladinci, je bil izvršen svečan sprejem v mladinsko organizacijo. V orga-

nizacijo je bilo sprejetih čez 170 mladincev. Veselo razpoloženje vesela pesem in visok plamen ta borbega ognja so se vtisnili v srca mladih fantov kot neizbrisni spomini.

V nedeljo, ko so fantje odhajali na svoje domove je bilo 26 mladincev pohvaljenih, 8 je prejelo odlikovanje najboljših v predvojski vzgoji, 1 je dobil priznanje OLO in 5 je predlaganih za odlikovanje.

B. F.

ZEMLJEPIS AMERIKANECV

V ZDA je mnogo krajev, ki so dobili imena po evropskih mestih. Pred nedavnim je bila v Franciji navada ostavljati stike z ameriškim mesti enakega imena. Nekega dne pa je iz Versailles v ZDA prišlo v starodavni francoski Versailles pismo, ki je med drugim vsebovalo tudi stavek: »Zelo nas je razveselilo, da imate tudi v Franciji Versailles.«

Maščevanje slona

Znano je, da slon ne pozablja tistega človeka, ki ga razžali. Zelo zanimiv slučaj, kako se slon maščuje, se je pripetil tudi v nekem cirkusu.

Cirkus je gostoval v nekem belgijskem mestu. Kakih 17 let star študent si je ogledoval živalski vrt. Ko je prispel do slonov, si je tu privoščil tveganje zabavo. Med različne poslastice je zavil še gorečo cigareto ter vse skupaj dal slonu v rlec. Nič hudega sluteča žival je vse skupaj nesla in žrelo. Pri tem si je slon opeknel jezik, ki je zelo občutljiv. Takoj je začel zasledovati storilca, ki je končno komaj ušel v neko vežo.

Kakih štirinajst dni po tem dogodku je cirkus gostoval v

sosednjem mestu. Nekega dne so odgnali slone na kopanje k bližnji reki. Nenadoma pa je eden od slonov postal močno pozoren in je ostro opazoval gručo fantov, ki so se kopali v bližini. Brez naglice in očitno čisto mirno se je slon napotil proti njim. Nepričakovano pa je zgrabil enega izmed teh fantov in odkorakal s preplašenimi žrtvijami daleč v vodo. Slon je prijetelega fanta nekajkrat krepko potopil pod vodo, končno pa ga v velikem loču vrgel daleč od sebe v reko. Nato se slon ni več brigal za nesrečnega in je odšel nazaj v družbo ostalih slonov.

Ko so ta primer raziskali, so ugotovili, da je slon kaznoval tistega študenta, ki ga je pred 14 dnevi razžalil z gorečo cigareto.

Slon ga je torej zopet prepoznal in je kljub njemu prizadeti krivici hudodelca zelo milo kaznoval, saj se mu nič ni zgodilo, samo malo se je preplašil in nekaj vode je popil.



Lani prenovljeni gasilski avto Opel Blitz ob pretežni pomoči LOMO Ptuj

Najostane med nami

Pepe Potreba išče poroka

To je bila prava žalostna državljana Pepeta Potreba. V svojih najlepših letih in pri osmih jurjih plače se je možakar oženil z lepim dekletom, ki je imela prav tako točno osem jurjev na mesec. Vzrok za njegovo pot pred matičarja je bila preslušljiva vest da je po treh letih vztrajnega molodovanja in nadlegovanja dobil stanovanje. Spričo tega uspeha se mu je zdelo, da je dosežen vse in lahko zajadra v zakonski stan. Res, da je bila njegova poročna obleka iz tropikala, ampak stanovanje je bilo tu, in to je bilo glavno.

Sele po ženitvi je Pepe Potreba pogledal stvarnost v oči: stanovanje je bilo golo golo kakor je pršlo izpod rok zidarjev. Pepe se je zamislil in rekel svoji ženi: »Dragica, pohištvo morava kupiti! Mislim, da to ne bo tako huda stvar. Najel bom posojilo v banki. Ti boš moj prvi porok drugega pa bova že dobila.«

S tem je pričela njegova križevna pot. Začel je iskati drugega poroka. Prvi hip se mu je zdelo, da bo to malenkost: kopico znancev in prijateljev je imel in ni vrag da se ne bo našel eden med njimi. Pozabili pa smo omentiti, da je bil Pepe Potreba idealist: stvari je gledal vse preveč rožnato.

Prvo se je napotil k najbližjemu prijatelju »Za m' ni mogoče,« je rekel prvi. »Sam imam posojilo in ga še nekaj let ne bom poplačal.« Malce razočaran je Pepe nadaljeval svojo pot. »Oprost, ampak sem že porok.« mu je povedal drugi prijatelj. »Komaj čakam da se tega poročstva znebim ker kam sam najeti posojilo.« Se bolj razočaran se je Pepe napotil k tretjemu prijatelju. Ampak do tretjega gre je pravilo. »Porok?« se je začudil prijatelj. »Kje neki, ko sam iščem poroka. Posteljino moram nabavit. Rodi ti men porok, potem pa jaz tebi če hočeš.« Pepe tega predloga ni mogel sprejeti ker se mu je mudilo s pohištvom.

Zena ga je vsa dan nadlegovala naj vendar uredi, da bosta lahko stanovale skupaj. Bližjih prijateljev ni več, mel in napotil se je k znancom.

In začel je poslušati: »Ne, ne morem, ker imam v podjetju dolg.« »Ne morem, imam sam posojilo.« »Ne morem, sem že porok.« »Ne morem.« Pepe Potreba je postal malodušen: Kaj je to mogoče, si je mislil, da ne bom našel človeka, ki nima posojila in ni porok? Zaman je napravil seznam znancev, povsod je bilo enako.

Nekega dne pa se je spomnil prijatelja iz detinstva. Pozanimal se je v banki, kjer so mu povedali da je to pravi človek. »Imam ga,« se je zvečer pohvalil žen. »Skupaj sva kradla češnje v sosedovem vrtu. Ta bo pravit! Drugo jutro ga je obiskal. Prvo sta se spominjala otroških let in se smejala. Ko pa je Pepe prišel s svojo prošnjo na dan se je prijatelj zmrčel. »Ne!« je skoraj zakričal. »Nikoli več! Tudi lastnemu bratu ne! Sem bil porok — preklet tisti dan, ko sem na to pristal! — Prijatelj je bil in vendar je pobral ko kafra, plačal pa sem jaz! Zamera sem, zamera tja — porok ne bom nikoli več!«

Iluzije, da bo lahko najel posojilo in kupil pohištvo so v Pepetu splohnele. Zjad se zmeraj išče poroka. Iz navade ga išče, ne zavoljo drugega. Mnoga znanstva je sklenil z edinimi ciljem: dobiti poroka. Poroka pa ni. Z ženo se je vselil v novo stanovanje in spi na nekih čudnih ležiščih kakor nomad, obleka pa ima razobešene po stenah. Poroka ni. Žena mu preči z ločitvijo. Poroka pa ni! In Pepe Potreba je postal črnogled. Le včasih se mu ponoči sanja, da je našel tisto čudovito, legendarno bitje današnjega časa — poroka — pip.

Nekega dne pa se je spomnil prijatelja iz detinstva. Pozanimal se je v banki, kjer so mu povedali da je to pravi človek. »Imam ga,« se je zvečer pohvalil žen. »Skupaj sva kradla češnje v sosedovem vrtu. Ta bo pravit! Drugo jutro ga je obiskal. Prvo sta se spominjala otroških let in se smejala. Ko pa je Pepe prišel s svojo prošnjo na dan se je prijatelj zmrčel. »Ne!« je skoraj zakričal. »Nikoli več! Tudi lastnemu bratu ne! Sem bil porok — preklet tisti dan, ko sem na to pristal! — Prijatelj je bil in vendar je pobral ko kafra, plačal pa sem jaz! Zamera sem, zamera tja — porok ne bom nikoli več!«

Iluzije, da bo lahko najel posojilo in kupil pohištvo so v Pepetu splohnele. Zjad se zmeraj išče poroka. Iz navade ga išče, ne zavoljo drugega. Mnoga znanstva je sklenil z edinimi ciljem: dobiti poroka. Poroka pa ni. Z ženo se je vselil v novo stanovanje in spi na nekih čudnih ležiščih kakor nomad, obleka pa ima razobešene po stenah. Poroka ni. Žena mu preči z ločitvijo. Poroka pa ni! In Pepe Potreba je postal črnogled. Le včasih se mu ponoči sanja, da je našel tisto čudovito, legendarno bitje današnjega časa — poroka — pip.

VROČA NEVESTA

Tomaž Dimc je bil tobakar. Prizgano pipico je imel vedno v ustih, tudi takrat, ko je šel k poroki. Toda pri poroki vendar ni mogel imeti pipe v ustih, zato jo je vtaknil nevesti v žep. Tej se je čez nekaj časa vnela obleka. Ženice ki so se zbrale k poroki, so menile: »Kaj takega pa že ne! Saj smo bile tudi me vroče, ko smo bile mlade, toda tako, da bi se vrole, pa vendar ne!«

posebne komisije, ki bodo imele enako vlogo kakor komisije, ustanovljene pri ljudskih odborih in izvršnem svetu. V B.

Glasi in objave

RAZPIS

Komisija LOMO Ptuj za razpis mest direktorjev razpisuje:

- 1) mesto poslovodje poskovalnice trg. podjetja s kurivom, in lesom Javor na Zadrženem trgu v Ptuj. Pogoji: trgovska izobrazba z večletno prakso v lesni stroki;
- 2) mesto poslovodje novo ustanovljene Mehanične delavnice Ptuj. Rajšpova ulica št. 2. Pogoji: mojster mehanik z večletno prakso.

Pismene prošnje je vložiti najpozneje do 1. avgusta 1955 na LOMO. Prošnji je priložiti kratak življenjepis in poarke o strokovni izobrazbi ter o dosedanem službovanju.

ISCEM STANOVANJE s hrano, po možnosti k samski ženski s pokojniko. Naslov v upravi lista.

Prodaj

PRODAMO TRAKTOR Allis Chalmers z 2-brzdanim plugom in mlatnico velikega formata. Informacije pri Kmetijskem gospodarstvu Dornava p. Moškanec!

BELO LAKIRANO ŽELEZNO POSTELJO z žičnim vložkom za otroke do 10 let in zidan štedilnik s plavilni pečnico. Prodaj Klemenčič, Rogozniška 9, Ptuj.

Vaše obleke zopet prevzema v čiščenje in barvanje
BARVARNA IN ČISTILNICA ERLAČ RUDOLF
v Ptuj, Ob Grajeni 3

VSARO KOLICINO
ŠKOPANE SLAME
kupi
PLETARNA V PTUJU

Uspeh letošnjega priznavanja posevkov

V nekaj dneh bosta končali z delom komisiji OLO Ptuj za priznavanje posevkov, ki sta svoje delo začeli že po 15. maju t. l.

Komisiji sta izvršili letos po tri pregleda na vsakem posevku, ki je prišel v poštev ter na splošno ugotovili, da so žitni semenski posevki letos na Dravskem polju prav dobri.

- Komisiji sta sprejeli žita v a razred:
- 24,64 ha bavarske kraljice in UL,
 - 7,5 ha tirnovske rži s posestva Kidričovo,
 - 7,5 ha ječmena peragis in verter,
 - 9,0 ha domačega ovsu;
- b razred:
- 4,5 ha ječmena,
 - 1,5 ha rži.
- Krompir a razred:
- 5,5 ha merkur,
 - 4,5 ha srednje ran; bemovec,
 - 3,0 ha ranj bemovec;

- b razred:
- 13,20 ha merkur,
 - 0,50 ha srednje ran; bemo vec,
 - 4,00 ha bemovec;
- c razred:
- 40 arov merkur.
- Komisiji sta izročili 52 a pšenice, 5 ha ječmena, 12,50 ha krompirja in 1 ha ranega bemovca.
- Glede posevkov se je letos izkazalo posevke Starše, ki je vzgojilo najboljša semena, pa tudi druga kmetijska gospodarstva ne zaostajajo (Turnišče, Kidričovo, Osojnica). Lepa žita ima tudi mestno kmetijsko gospodarstvo.
- Komisiji sta ocenjevali letos zelo strogo da bi bila zagotovljena kakovost, semen in boljši pridelki.

DROBNE

ZANIMIVOSTI

IZ VSEGA SVETA

Velik uspeh filma Moulin Rouge, ki smo ga pred kratkim gledali tudi v Ptuj, je pr. pomogel, da je svet поблиže spoznal francoskega slikarja Toulouse-Lautreca. Njegova dela so posebno v Ameriki predmet živahnega zanimanja. Nekemu novinarju iz New Yorka je uspelo pred kratkim odkriti v bližini mesta neko starejšo Francozino, ki je bila v letu 1890 kot 16-letno dekle slavnemu slikarju za model pri slikanju. »Jaz nimam niti centa,« je rekla. »moje slika pa je vredna 10.000 dolarjev.« Čudovito je pot človeškega življenja.

Cudovito sredstvo proti zakonskim polomom si je izmislil neki človek v Kanadi. Oborožil se je s filmsko kamero ter filma vsako poroko v svojem mestu. Film nato skrbno obeleži in shrani. Ko pozneje zve, da se nad nebom mladih zakoncev zbirajo kakšni nevarni oblaki, povab. mlada človeka in jima predvaja film o njuni poroki. »Ze po nekaj slikah se držita gledalca za roke,« zatrjuje ta nenavadni pomirjevalec zakonskih sporov. Dostoj mena še ni to sredstvo niti enkrat opovedalo.

Zena nekega bavarskega zdravnika je hotela ugajati svojemu možu, ki jo je često karal zaradi njene bojazljivosti. Oblekla si je rdeče volnene nogavice, ogrnila rdeče ogrinjalo in nataknila rdeči klobuk ter se napotila preko ograje pašnika kjer se je pasel vašk. Plemenski bik Ta je pri svojem begu pred rdečo pošastjo podrl tri ograje in so ga komaj naslednje jutro ujeli v nekem gozdu.

Nepričakovani medeni dež je doživel neka družina v vzhodni Franciji. Skozi razpoko v zidu ned družin, ko sobo se je naselila čebela družina. Ko se je nato nekega dne okrsilo malo stropnega mavca, je začel teči na mizo pravi med.

Nekaj o listnih ušeh

(Nadaljevanje z 2 strani)

breskvah, med poletjem pa prenaša več desetih virusnih boleznih. Med njimi je najvažnejša krompirjeva virusna bolezen ki povzroči degeneracijo krompirja, ki se ne da ozdraviti. Mnogokrat mislimo da se je krompir izrodil da smo slabo gnojili in druga dela zanemarili v resnici pa je krompirjeva rastlina okužena z virusi (to so beljakovinski strup; ki se razmnožujejo v živih celicah, ki so v dnu z 100.000-kratno povečavo) ter prva leta močno zmanjša pridelek pri ponovnih saditvah bolnih gomoljev pa pridelek popolnoma odpove. Ker je hitna usadna raznašalec navedene bolezni in tudi drugih je potrebno da odstranimo vso nekoristno grmičevje in ob vrtovih in na polju koristno grmičevje in sadna drevesa pa redno varujemo pred listnimi ušmi ki so vroči nešteti gospodarskih izgub.

Nov način štipendiranja

Sistem štipendiranja, ki je bil doslej v veljavi, je bil v marsikaterem pogledu pomanjkljiv. Dozajali so se primeri, da so študentje razen otroških dodatkov dobivali še štipendije, ki so često presegale vsoto 10 tisoč dinarjev mesečno. Nekateri zopet niso izpolnjevali pogojev, postavljenih v pogodbi z gospodarsko organizacijo ki se je obvezala da bo štipendirala študenta v času njegovega študija na fakulteti ali akademiji. Zgodilo pa se je tudi da so posamezna podjetja kupovala in prodajala štipendiste med seboj, nudila študentom razne neupravičene ugodnosti in podobno. Ti pojavi so bili posledica nepreciznih in pomanjkljivih pogojev ki niso odražali niti višine štipendij niti ostalih pogojev kot na primer kdo je upravičen dobiti štipendijo, za koliko čas, itd.

Da bi preprečili takšne in podobne zlorabe so bile potrebne odločne sankcije. Zato je Zvezni izvršni svet nedavno sprejel in potrdil uredbo o štipendijah na podlagi pooblastila ki ga je dal nedavno sprejeti zakon o štipendijah. Po dosedanjih predpisih je znašala višina štipendij iz proračunskih sredstev tri tisoč dinarjev in so jo lahko prejeli tisti, ki niso dobivali otroških dodatkov. Štipendije ki so jih dajale gospodarske organizacije, pa niso bile omejene zato so dosegle včasih neupravičeno visoke vsote. Sedaj pa je z uredbo določeno, da lahko dobivajo študentje za redni študij na fakultetah in akademijah po pet tisoč dinarjev mesečno za zadnji dve leti študija pa tisoč dinarjev več. Za znanstveno strokovno izpolnjevanje lahko znašajo štipendije deset tisoč dinarjev mesečno, za šola-

nje na gimnazijah, strokovnih šolah in srednjih umetniških šolah pa največ štiri tisoč dinarjev. Študentje in dijaki ki dobivajo otroške dodatke, lahko dobivajo kot štipendijo samo razliko med otroškim dodatkom in višino z zakonom določenim zneskom štipendije.

Novost v novem sistemu štipendiranja je da daje štipendije samo na podlagi natečaja in da jih morajo izplačevati vseh 12 mesecev v letu. Dostoj sklenjene pogodbe med gospodarskim organizacijami in štipendisti ostanejo še vnapr; v veljavi vendar je z novo uredbo določeno kdaj in pod kakšnimi pogoji morajo od gospodarske organizacije ukiniti štipendije.

Drugo novost ki je še posebno značilna za novo uredbo, predstavljajo skladi in komisije za štipendije. Komisije ki jih bodo sestavljali prosvetni in drugi javni delavci, bodo nadzorovale izplačevanje štipendij, upravljale posebne sklade sestavljati pa bodo morale tudi točen seznam vseh štipendistov na območju njihove politično-teritorialne enote. Komisije bodo prav tako razpisovale natečaje, vršile izbor štipendistov, sklepele pogodbe s štipendisti in skrbele, da jih bodo letno redno izpolnjevali. Sklade za štipendije bodo ustanovljali poleg izvršnega sveta še ljudski odbori, svoje prispevke pa bodo dajale tudi gospodarske organizacije. V primeru da bodo gospodarske organizacije delile štipendije preko omenjenih skladov, bodo lahko same odredile število štipendij in stroške za katero jih nudijo.

Če bodo pa gospodarske organizacije ravnale samostojno pri razdeljevanju štipendij bodo morale prav tako ustanoviti



Sporod za nedeljo, 17. julija

6.00—8.00 Dobro jutro dragi poslušalci! (pester glasbeni sporod) — vmes ob 6.05—6.10 Poročila in vremenska napoved. 6.30—6.35 Pregled tiska 7.00—7.15 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporoda. 7.15—7.30 Reklame. 7.30—7.35 Radijski koledar in prireditve dneva. 8.00 Otroška predstava — Čarobna piščalka (radijska igra po Haufovi pravljici) 8.40 Kratke orkestralne in solistične skladbe. 9.00 »Po svetu poezije« Ljubzen je bila. 9.30 Venček slovenskih narodnih pesmi. 10.00 Družinski pogovori. 10.10 Dopoldanski simfonični koncert; Ludwig van Beethoven: Deveta simfonija. 11.15 Oddaja za Beneške Slovence. 11.35 Opoldanski sporod lahke glasbe — vmes ob 12.00—12.10 Pogovor s poslušalci. 12.30 Napoved časa, poročila pregled dnevnega sporoda in objave. 12.45 Zabavna glasba; vmes reklame. 13.00 Pol ure za našo vas. 13.30 Zetelj ste — poslušajte! 15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objave. 15.15 Igra ansambel Edgarja Seinde-ja. 15.30 Po naši lepji deželji — Zvone Kržišnik. Potovanje ob Dolnji Savinji. 16.00 Igrata godb; na pihala ljubljanske garnizije in ljudske milice p. v. Jožeta Bruna in Rudolfa Stariča. 16.30 Nedeljski roman — Marcel Gluglaris: Spoštovani gospod Lutka (nadaljevanje) 16.50 V plesnem ritmu. 17.30 Radijska igra — M. Krencir I. Hetrich: Dalo bi se razumeti (ponovitev). 17.55 Promenadni koncert 19.00 Zabavna glasba. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Reportaža z druge etape kolesarske dirke »Po Sloveniji in Hrvaški« 20.15 Ritmi in melodije 20.30 Sport. na poročila. 20.40 Nekaj opernih melodij. 21.15 Mednarodna radijska univerza — a) William Tatton Brown: Soiske zgradbe v veliki Britaniji — b) D. Pierre Uhry: Obolenja zaradi nepravilne prehrane (vitamini in bolezni zaradi pomanjkanja vitaminov) 21.35 F. Schubert: Pastir na skalah; E. Chabrier: Poljski praznik 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporoda za naslednji dan 22.15—23.00 Zanje. šimo (plesna glasba) 23.00—24.00 Oddaja za tužino — na vahu 327.1 m (prenos iz Zagreba).